

1. Forhør.

[Se den originale transskription.](#)

Forhøret afholdt: 26. juli 1831.

Sted: Molsgården Veggerslev

Forhørsleder: Herredsfoged Justitsråd Aagaard, Grenaa.

Vidner: Sognefoged Jens Christian Jensen og Husmand Søren Sørensen, begge af Veggerslev. Desuden var den i Grenaa praktiserende Læge Hansen tilstede.

Fælles for alle afhørte i retten: De blev formanet til at sige sandheden, og deres forklaring blev afgivet under ed.

Indkaldt til forhør: Pastor Gad, Veggerslev.

Forklaring: Der havde i længere tid været mistanke om, at Mette Sørensdatter var gravid. For ca. 4 uger siden var pastor Gad på besøg i Molsgården for at afkræve Mette og hendes moder, enken Gjertrud Sørensdatter, en forklaring om Mettes evt. graviditet. De afviste begge hans påstand og forklarede, at Mettes tiltagende omfang skyldtes vattersot eller standsning af hendes menstruation. Pastor Gad anmodede herefter den lokale jordemoder, Elisabeth Meilstrup, om at undersøge Mette. Efter denne undersøgelse mente jordemoderen, at Mette måske var gravid. Den samme konklusion kom distriktskirurg Wellerup i Grenaa frem til. Han bad pastor Gad om at holde Mette under observation. I går formiddags fik pastor Gad en henvendelse om, at Mette var syg. Han tog straks på besøg i Molsgården sammen med jordemoderen. I stuen traf de Gjertrud og Mette, den sidste så meget sløj ud, antagelig på grund af fødselsveer. Pastor Gad bad dem igen sige sandheden om Mettes tilstand, men de nægtede begge, at Mette skulle være gravid. Pastor Gad gik hjem til præstegården efter at have anmodet jordemoderen om igen at undersøge Mette. En time senere mødte jordemoderen op i præstegården, hvor hun kunne berette, at Mette Sørensdatter havde født et barn, og at barnet var fundet liggende død i Molsgårdens bryggers.

Indkaldt til forhør: Elisabeth Meilstrup, jordemoder for Veggerslev og omegn.

Forklaring: Hun afgav forklaring, som var samstemmende med den, pastor Gad havde afgivet. Hun havde bedt Mette om at bekende, at hun var gravid, hvilket Mette hårdnakket afviste. Trods store protester fra Mette, blev hun undersøgt, og jordemoderen erfarede, at Mette havde født, men stadig ikke var skilt fra efterbyrden (moderkagen). Herefter tilstod Mette, at hun i bryggerset omkring kl. 6 i stående stilling havde født et barn, som var død, efter det havde givet et lille skrig fra sig. Hun var alene under fødslen, men hendes moder var straks efter kommet ud i bryggerset. Mette fortalte ikke noget om, hvad moderen havde foretaget sig i den forbindelse.

Jordemoderen spurgte Mette om, hvor barnet var, og Mette oplyste, at det lå indsvøbt i bryggerset, uden at angive nærmere hvor. Mette ville hente barnet. Dette afviste jordemoderen. Det blev søsteren Ane Dorthea Sørensdatter, der fik den opgave. Ane Dorthea gik alene ud i bryggerset og kom tilbage med det indsvøbte, døde barn. I stuen var der udover jordemoderen kun de tre kvinder, Mette, Ane Dorthea og Gjertrud.

Barnet blev undersøgt og var aldeles livløs. Navlestrengen var revet over og ikke forbunden, men dette gjorde jordemoderen. Der var ikke blod på barnet, men det havde sår og hudafskrabninger på hovedet.

Jordemoderen vaskede barnet og svøbte det i et forklæde og lagde det i stuen, hvor moderen Mette opholdt sig. Herefter blev Mette behandlet og lagt i sin seng. Derpå gik jordemoderen over i præstegården for at aflægge beretning om hændelsen. Senere blev barnet under overværelse af jordemoderen og pastor Gad lagt i et skin, som blev låst inde i kirkens våbenhus.

Undersøgelse af barnet: Barnet blev afhentet i kirken under overværelse af vidnerne. Det blev bragt til den stue, hvor Mette lå i sin seng, og hvorfra hun overværede den nærmere undersøgelse.

Barnet var fuldbærent med hår på hovedet og negle på hænder og fødder. Fast og naturligt farvet hud, undtagen på baghovedet. Venstre side af hovedet var rødligt af underløbent blod og lidt hævet. Huden var afskrabet på flere små steder, bl.a. på halsen, munden og venstre kind. Disse steder var der små røde pletter, ikke større end enden af en lillefinger. Barnet var velskabt og naturligt. Navlesnoren havde en længde på 3 fingres bredde. Den var naturlig af udseende og underbunden.

Indkaldt til forhør: Mette Sørensdatter, Veggerslev.

Forklaring: Mette fortalte, at hun er 26 år og født i Veggerslev. Siden sin fødsel har hun boet hos sin moder Gjertrud Sørensdatter, som er gårdfæster i Veggerslev. Moderen er enke efter Søren Rasmussen Mols, som døde for flere år siden. Mette forklarede, hun i flere år har været "hemmeligt" forlovet med Jens Jensen Bids, søn af gårdmand Jens Michelsen Bids i Veggerslev. Jens Jensen Bids er far til det barn, hun fødte i går morges.

Mette har ikke tidligere født børn. Hun troede ikke på, hun var gravid, før i det øjeblik hun fødte barnet. Hun antog, at hendes tiltagende omfang skyldtes en sygelig tilstand som følge af den standsede menstruation. Hun havde mærket bevægelse i underlivet på det seneste, men havde ikke haft mistanke om, at hun var gravid. Det var derfor, hun hele tiden havde nægtet dette, når hun blev spurgt.

I går morges fik hun smerter i underlivet og over lænden. Samtidig følte hun trang til at lade vandet. I den anledning gik hun ud i bryggerset. Hun stod oprejst for at lade vandet på gulvet. Pludselig styrtede barnet ud og faldt på gulvet. Herved gik navlesnoren itu, men hun foretog sig intet med til barnet.

I det øjeblik hun fødte, kom hendes moder Gjertrud ind ad døren, som fører fra gården ind i bryggerset. Gjertrud havde været et ærinde hos sin broder Rasmus Østermann i Veggerslev. Da Gjertrud så det livløse barn på gulvet, samlede hun det op. Det havde ellers givet to små skrig fra sig, da det faldt ned på gulvet. Da Gjertrud stod med barnet i sine hænder, gav hun Ane Dorthea, som var kommet tilstede, ordre om at hente et stykke linned til at svøbe barnet i. Gjertrud svøbte barnet og lagde det et sted, som Mette ikke bemærkede. Mette havde bestemt sig for at begrave barnet i al hemmelighed. Det var af skamfølelse, at hun over for præsten og jordemoderen havde nægtet sin graviditet. Der var ingen, som havde rådet hende til tavshed om graviditeten. Hun forsikrede, at ingen havde tilføjet barnet nogen skade, hverken hun selv, hendes moder Gjertrud eller søsteren Ane Dorthea, og hun havde aldrig selv haft barnet i sine hænder.

Man fremviste derefter barnet for Mette og krævede en forklaring fra hende på de kvæstelse, det havde. Hun kendte ikke årsagen til disse og henviste til den forklaring, hun lige havde afgivet. Hun tilføjede, at hun for nogle uger siden havde sagt til Jens Jensen Bids, at hun frygtede for at være gravid. Det mente Jens ikke der kunne være tale om. Siden har de ikke drøftet sagen, heller hvordan hun skulle forholde sig, hvis hun fødte et barn.

Indkaldt til forhør: Gjertrud Sørensdatter, Veggerslev.

Forklaring: Hun er enke efter Søren Rasmussen Mols i Veggerslev. Hun var syg og sengeliggende under forhøret. Gjertrud forklarede, at hun var kommet hjem i går morges fra sin bror Rasmus Østermann mellem kl. 6 og 7. Hun fandt da sin hjemmeboende datter Mette i bryggerset, som ligger ved siden af køkkenet. Hun stod i køkkenet, da hun hørte et skrig fra bryggerset og gik derud. Her stod Mette med et nyfødt barn liggende mellem sine fødder. Gjertrud tog barnet op. Det var på det tidspunkt levende. Hun svøbte det i et stykke linned og lagde det på en balje i bryggerset. Ane Dorthea var kommet ud i bryggerset og fik til opgave at hente yderligere et stykke linned til at svøbe barnet i. Inden måtte hun dog bære Gjertrud ind i hendes seng i stuen, da hun var blevet svag og nærmest bevidstløs. Hun vidste ikke, om der var liv i barnet, da hun svøbte det, fordi hun var så forvirret over hændelsen, at hun ikke sansede noget. Medens Gjertrud var i bryggerset, gik Mette ind i stuen for at gå i seng. Mette kom ikke senere ud i bryggerset. Gjertrud ændrer lidt på sin forklaring. Hun siger, at det er Mette, der først er gået i seng, hvorefter Ane Dorthea hjælper moderen i seng. Der har kun været disse tre tilstede i huset, og Gjertrud var uvidende om, at Mette var gravid.

Gjertrud troede på, hvad Mette fortalte, og andet kunne hun derfor ikke fortælle pastor Gad og jordemoderen. Det var Gjertruds og Mettes hensigt at begrave barnet i al hemmelighed. Gjertrud forsikrer, at hun ikke har udøvet vold mod barnet, og hun har ikke set Mette have barnet i hænderne eller berøre det.

Herredsfogeden påpegede, at Gjertrud ikke havde overholdt sin almene pligt, idet hun havde henlagt barnet uden at forbinde navlestrengen. Som mor til flere børn måtte Gjertrud dog vide, at sådan en fremgangsmåde måtte fremkalde barnets død. Gjertrud forklarede, at hun var så forvirret over den sorg, som Mettes barns fødsel havde voldt, at hun ikke vidste, hvad hun skulle eller burde gøre.

Herredsfogeden spurgte, hvorfor hun ikke bragte barnet ind i stuen i stedet for at lægge det i bryggerset. Hertil svarede Gjertrud, at barnet var født i bryggerset, så der skulle det blive.

Forelagt forklaring: Mette Sørensdatter, som også var sengeliggende, blev foreholdt sin mor Gjertruds forklaring, som ikke var i overensstemmelse med hendes egen netop afgivne forklaring. Mette forsikrede at hendes var den rigtige.

Indkaldt til forhør: Ane Dorthea Sørensdatter, Veggerslev.

Forklaring: Ane Dorthea er 28 år og er hjemme hos moderen Gjertrud Sørensdatter. Hun forklarede, at hun i går morges omkring kl. 6 gik ud i marken, og hendes søster Mette var på det tidspunkt i stuen, men klagede over smerter i underlivet, som hun mente stammede fra sin menstruation. Omkring kl. 7 kom hun hjem til gården, men hun fandt ikke Mette eller Gjertrud i stuerne eller køkkenet, så hun gik derfor ud i bryggerset. Her stod Mette og Gjertrud ikke langt fra hinanden, og der hvor Mette stod, var der blod på gulvet. Mette havde et sygeligt udseende. Gjertrud forklarede, at Mette havde født et barn. Uden at forklare nærmere bad hun Ane Dorthea hente et stykke linned i stuen til at svøbe barnet i.

Mette gik herefter i seng. Inden Ane Dorthea hentede det ønskede linned, måtte hun hjælpe sin mor til sengs, da moderen havde fået ondt og var bleg. Først derefter fandt hun et stykke linned, men måtte have forklaret af moderen Gjertrud, hvor barnet var. Hun fik at vide, at det lå på en balje i bryggerset. Ane Dorthea fandt det døde barn liggende på en balje. Barnet var meget blodigt, det var indsvøbt i et linned med hovedet fri, men det var aldeles livløst. Hun vaskede barnet, svøbte det og lagde det på det samme sted. Gjertrud spurgte, om hun havde vasket barnet, hvortil hun svarede ja. Hun hørte ikke Mette spørge til barnet, eller at Mette og Gjertrud snakkede med hinanden, da de var sammen i bryggerset.

Besigtigelse: Bryggerset blev taget i øjesyn. På det sted, hvor fødslen efter påvisningen havde fundet sted, var der stadig spor af blod. Bryggersgulvet var af kampesten, men ingen sten havde skarpe hjørner. Der fandtes heller ikke ting, som kunne forklare de læsioner og hudafskrabninger, der var fundet på barnet.

Barnet blev igen anbragt i skrinet og indsat i kirken.

Gjertrud og Mette blev sat under arrest, men på grund af deres sygdom kunne de ikke transporteres til arresten i Grenaa uden fare for deres helbred.

Det blev Sognefoged Jens Chr. Jensens opgave at sørge for vagthold til bevogtning af disse to arrestanter.